

DABAS LIEGUMA „ANCES PURVI UN MEŽI” DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNA IZSTRĀDES UZSĀKŠANAS SANĀKSMES PROTOKOLS

Ventspils novada Ances pagasta
Kultūras nama Mazajā zālē

2014.gada 27.novembrī

Sanāksme sākas plkst.13:05

Darba kārtība – dabas lieguma „Ances purvi un meži” dabas aizsardzības plāna izstrādes uzsākšanas sanāksme

Sanāksmi vada – Kristīne Vilciņa, Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas aizsardzības plānošanas un uzraudzības eksperte

Protokolē – Vita Jevdokimova, SIA „METRUM” projektu vadītāja

Piedalās – skatīt dalībnieku reģistrācijas lapu pielikumā. Sanāksmē nepārvaramu apstākļu dēļ nepiedalās dabas lieguma „Ances purvi un meži” izstrādes projekta vadītāja Jolanta Bāra.

Dabas aizsardzības plāna „Ances purvi un meži” dabas aizsardzības plāna izstrādes uzsākšanas sanāksme

Sanāksmes 1.daļa

Kristīne Vilciņa, *Dabas aizsardzības pārvaldes pārstāve*, atklāj sanāksmi un dod vārdu SIA „METRUM” pārstāvei Ilzei Circenei.

Ilze Circene, *SIA „METRUM” pārstāve*, iepazīstina sanāksmes dalībniekus ar dabas lieguma „Ances purvi un meži” dabas aizsardzības plāna izstrādes uzsākšanas sanāksmes mērķi, tā izstrādi un izstrādes komandu, speciālistu līdzšinējo pieredzi dabas aizsardzības plānu integrēšanai teritorijas plānojumos un sniedz skatījumu par dabas aizsardzības plāna tālāko izstrādi.

Kristīne Vilciņa sniedz pārskatu par dabas aizsardzības plāna izstrādes procedūru un ieskatu idejai par dabas aizsardzības pārvaldes integrēšanu pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentos jeb kāpēc tieši tagad tiek izstrādāts dabas lieguma „Ances purvi un meži” dabas aizsardzības plāns. Prezentācijas noslēgumā informē sanāksmes dalībniekus, ka mēneša laikā pēc uzsākšanas sanāksmes Dabas aizsardzības pārvaldei jāizveido dabas aizsardzības plāna izstrādes uzraudzības darba grupa un aicina pieteikt savu dalību.

Gundega Freimane, *SIA „Grupa93” pārstāve*, iepazīstina ar idejām, kas gūtas, strādājot pie „Konceptijas dabas aizsardzības plānu prasību integrēšanai teritorijas attīstības plānošanas dokumentos”.

Dace Sāmīte, *Dabas aizsardzības pārvaldes pārstāve*, jautā, vai konceptijas izstrādes gaitā ir vērtēts, kādā veidā notiks kontrole pie visiem sagatavotajiem scenārijiem, norādot, ka tieši kontrole faktiski izslēdz lielāko daļu minēto risinājumu variantu, jo, piemēram, valsts institūcijas neveic pašvaldības saistošo noteikumu uzraudzību.

Gundega Freimane atbild, ka šajā gadījumā kontroles veikšana valsts institūcijām tiks noteikta kā pienākums, tāpat kā gadījumos, kad ministrs var apturēt teritorijas plānojuma saistošo noteikumu stāšanos spēkā.

Dace Sāmīte paskaidro, ka ar kontroli bija domājusi pašvaldības saistošos noteikumus, piemēram, par galveno cirti, jo tādā gadījumā to nekontrolēs ne Valsts meža dienests, ne Dabas aizsardzības pārvalde vai Valsts vides dienests, tādējādi par to būs jāatbild konkrētajai pašvaldībai.

Gundega Freimane atbild, ka ar pašreiz spēkā esošo likumdošanu tas nav atrisināms, taču šī projekta izstrādes ietvaros ir tiesības sniegt priekšlikumus likumdošanas izmaiņām. Norāda, ka koncepcijas projekta varianti (risinājumi) ir izstrādāti atbilstoši projekta darba uzdevumam, un, ņemot vērā saņemtos priekšlikumus un iebildumus, tiks izvēlēts un tālāk skatīts viens no variantiem.

Dace Sāmīte jautā, kurai no dabas aizsardzības plāna sadaļām būtu jābūt ar juridisku spēku, ja saistoši ir individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Gundega Freimane informē, ka pašreizējā situācijā lielākā problēma ir tā, ka dabas aizsardzības plāns ir nevis saistošs, bet tam ir ieteikuma forma, līdz ar to, kamēr netiek pieņemti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, veidojas situācija, ka valsts institūcijas un pašvaldības nezina, kā risināt jautājumus attiecībā uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izmantošanu un apsaimniekošanu.

Dace Sāmīte norāda, ka zonējums tiek mainīts ar Ministru kabineta noteikumiem, tajā pat laikā, nevajadzētu skatīt variantu, kad vides ministrs pieņem lēmumu par dabas aizsardzības plāniem, jo tas skar ne tikai zemes īpašniekus, bet arī sabiedrības attieksmi par darbībām konkrētajā teritorijā. Savukārt, ja tiek pieņemts šāds variants, un dabas aizsardzības plāns iegūst juridisku spēku, tad lieka ir vispārīgo noteikumu un individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu esamība.

Mārcis Laksbergs, *Tārgales pagasta pārvaldes vadītājs*, jautā, kāpēc netiek pieņemti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Gundega Freimane atbild, ka viens no galvenajiem iemesliem ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kapacitāte.

Aija Melluma, *SIA „METRUM” pārstāve*, komentē, ka tam, iespējams, ir saistība ar jautājumiem, kas skar politiskos lēmumus.

Dace Sāmīte papildina, ka situācijas ir dažādas – ir gadījumi, kad individuālie noteikumi top un tiek pieņemti ļoti ātri, bet ir arī tādi, kad nozīmīgai teritorijai šo noteikumu nepieciešamība ir aktuāla, taču to pieņemšana netiek skatīta gadiem. Otrkārt, ir tādas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurām tiek izstrādāti dabas aizsardzības plāni, bet individuālie noteikumi un funkcionālais zonējums faktiski nav nepieciešams.

Koncepcijas prezentācijas turpinājumā (runājot par risinājumu, kad funkcionālo zonējumu apstiprina valsts līmenī, bet individuālos noteikumus pieņem kā pašvaldības saistošos noteikumus), **Dace Sāmīte** jautā, vai kā trūkums netiek vērtēts tas, ka pašvaldība savos saistošajos noteikumos nevar ierakstīt, piemēram, „zemes lietošanas veida maiņa var tikt veikta tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes atļauju”. Norāda, ka pašvaldībai nav tiesību pilnvarot valsts institūciju pildīt šādas prasības, līdz ar to viss tas būs jādara pašai pašvaldībai – gan pieņemšana, gan uzraudzība.

Uzsākšanas sanāksme Ventspils novada Ances pagastā 2014.gada 27.novembrī

Foto: SIA „METRUM”

Inguna Pļaviņa, Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās vides pārvaldes pārstāve, izsakās, ka viņu ir samulsinājusi SIA „METRUM” pārstāves Ilzes Circenes paustais viedoklis, ka valsts ir vienā pusē un pašvaldība otrā pusē. Norāda, ka Valsts pārvaldes iekārtas likums nosaka, ka pašvaldības ir pieskaitāmas valsts pārvaldei. Turpinot izsakās, ka iedzīvotāju attieksme pret valsts varu, citējot Garlību Merķeli, ir „ar rūgtumu sajaukts naids”, tādējādi pašvaldībai ir interesantāk pozicionēties nevis kā valsts pārstāvim, bet gan kā tautas pārstāvim. Tomēr pašvaldības atrodas valsts iekārtas izveidotajā likuma sistēmā, tikai viņiem ir nedaudz savādāk atvasināts juridiskās jeb publiskās personas statuss.

Mārcis Laksbergs, attiecinot uz SIA „METRUM” pārstāvi Ilzi Circeni, norāda, ka, kā pašvaldības pārstāvis, bija pozitīvi pārsteigts par pārstāves teikto.

Ilze Circene izsakās, ka jebkurš no klātesošajiem ir gan valsts, gan kādas pašvaldības iedzīvotājs, un, lai gan ar Latvijas valsts attīstību saistītus jautājumus ir grūti nodalīt, mēs varam runāt par divām atšķirīgām interesēm – valsts un pašvaldības. Tās var būt saskanīgas, bet var būt arī atšķirīgas. Pašvaldības vadība ir iedzīvotāju ievēlēta pārstāvniecība, un tās uzdevums ir kalpot konkrētajā teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vēlmēm – šajā gadījumā Ances un Tārgales pagasta iedzīvotājiem. Var būt, ka Ventspils novada iedzīvotāju redzējums par dabas lieguma teritorijas turpmāko attīstību būs saskanīgs ar to redzējumu, kādu piedāvās Dabas aizsardzības pārvalde, kuras kompetencē ir saglabāt dabas daudzveidību, bet var arī būt, ka intereses atšķirsies. Atšķirīgās intereses un institūciju/pašvaldību atšķirīgie mērķi rada risku situācijai, kad piedāvājam dabas aizsardzības jomas regulēšanu nodot pašvaldību pārziņā.

Inguna Pļaviņa izsakās, ka minētie teritorijas attīstības plānošanas dokumenti ir stratēģiskās plānošanas dokumenti, savukārt dabas aizsardzības plāns ir ļoti konkrēts apsaimniekošanas pasākumu plāns, līdz ar to uz dabas aizsardzības plāna pamata nekad netaisīs attīstības programmu.

Ilze Circene norāda, ka pašvaldības attīstības programma nav ilgtermiņa plānošanas dokuments, un tā pēc būtības arī ir projektu grāmata.

Kristīne Vilciņa aicina uzdot jautājumus un turpināt diskusiju pēc Gundegas Freimanes prezentācijas.

Gundega Freimane noslēdz prezentāciju, aicinot iepazīties ar izstrādātās koncepcijas projektu, iesniegt priekšlikumus un piedalīties koncepcijas publiskās apspriešanas sanāksmē, kas norisināsies 2014.gada 9.decembrī Siguldā.

Dace Sāmīte izsakās par dabas parka „Abavas senleja” piemēru, kas atrodas vairākās pašvaldībās un ietver arī aizsargājamo kultūrvēsturisko teritoriju „Abavas ieleja”. Minētajai teritorijai esot spēkā esoši Ministru kabineta noteikumi, kuri nosaka, ka, lai nodrošinātu sabiedrībai nozīmīgu vērtību attīstību un saglabāšanu, Abavas ielejai izstrādājams kopējs teritorijas plānojums, taču līdz šim šī normatīvā akta prasības faktiski nav ievērotas. Ņemot vērā šo konkrēto piemēru, varot jau iegūt atbildi, kādēļ nav iespējams ieviest modeli, kad dabas aizsardzības plāna prasības tiek ieviestas, izstrādājot teritorijas plānojumu.

Gundega Freimane atbild, ka, izstrādājot koncepcijas projektu, noslēgumā jau tika secināts, ka lielākā daļa piedāvāto risinājumu, nav īstenojami, taču, ņemot vērā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas uzstādījumus, tika analizēti dažādi scenāriji.

Aija Melluma izsakās, ka pašlaik galvenais uzsvars tiek pievērsts pārvaldības jautājumiem, bet ir arī citi daudz būtiskāki jautājumi, tādējādi, skatot citus jautājumus, procedūra iegūst otršķirīgu nozīmi. Turpinot, apstiprina, ka atbalsta priekšlikumu veidot mainīgo daļu dabas aizsardzības plānā, papildus tam, ierosina, ka dabas aizsardzības plāns būtu sadalāms divās daļās – zinātniskajā un pārējā daļā. Norāda, ka teritorijas plānojumos parasti ir tikai atsauce uz to individuālajiem noteikumiem, taču faktiski netiek iesaistīta teritorijas specifiskā un struktūrā.

Mārcis Laksbergs komentē, ka, ja piepildās viens no scenārijiem, tad visticamāk nebūs vispār nekādas motivācijas pēc individuālajiem noteikumiem.

Gundega Freimane norāda, ka tādā gadījumā pašvaldība dabas aizsardzības plānu apstiprinās kā pašvaldības saistošos noteikumus, taču šim scenārijam ir vairākas nozīmīgas problēmas, piemēram, ar mežiem saistīti jautājumi.

Aija Melluma aicina paanalizēt, cik lielā mērā individuālie noteikumi ir individuāli.

Gundega Freimane atbild, ka koncepcijas izstrādātāji ir to analizējuši un ir secināts, ka tie būtībā ir ļoti individuāli.

Dace Sāmīte norāda, ka pašvaldības jau arī pašreiz var ar teritorijas plānojuma saistošajiem noteikumiem ierobežot kaut kādas darbības, t.sk. mežsaimniecības zemēm, kā piemēru minot teritorijas ap kapiem, taču faktiski nekādus būtiskus ierobežojumus neesot iespējams piemērot.

Inguna Pļaviņa vērš arī uzmanību uz Aizsargjoslu likumu un darbībām krasta kāpu aizsargjoslā, jo sākotnēji likums esot bijis pietiekami demokrātisks un pašvaldībām deva stipri lielākas tiesības, taču laika gaitā tās kļuvušas arvien stingrākas.

Sanāksmes 2.daļa

Tālis Skuja, SIA „Reģionālie projekti” pārstāvis, iepazīstina ar risinājumiem (noteikumiem, mērķiem), kas atspoguļoti izstrādātajos Ventspils novada pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentu projektos – teritorijas plānojumā un ilgtspējīgas attīstības stratēģijā.

Dace Sāmīte jautā, kā tiks attīstīts Lielirbes ciems dabas lieguma teritorijā.

Tālis Skuja atbild, ka jaunajā Ventspils novada teritorijas plānojumā ciema robežas ir noteiktas atbilstoši šobrīd spēkā esošajam teritorijas plānojumam.

Sanāksmes dalībnieki noslēgumā turpina diskutēt par ciema statusa un robežu noteikšanu Ventspils novada pašvaldības apdzīvotajām vietām.

Ilze Circene pateicas sanāksmes dalībniekiem par piedalīšanos un aicina klātesošos sekot līdzi informācijai par dabas lieguma „Ances purvi un meži” izstrādes gaitu.

Sanāksme beidzas plkst.15:30

Sanāksmes vadītāja /personiskais paraksts/ K.Vilciņa

Sanāksmes protokolētāja /personiskais paraksts/ V.Jevdokimova

Dabas aizsardzības plāns tiek izstrādāts Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.–2014.gada perioda programmas „Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm” projekta Nr.4.3-24/NFI/INP-003 „Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju integrācija teritorijas plānojumā” ietvaros

**DABAS LIEGUMA „ANCES PURVI UN MEŽI” DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNA IZSTRĀDES UZSĀKŠANAS SANĀKSMES
DALĪBNIEKU REĢISTRĀCIJAS LAPA**

2014.gada 27.novembrī plkst. 13.00

Ances pagasta Kultūras nama Mazajā zālē („Ausmas”, Ance, Ances pagasts, Ventspils novads)

Nr. p.k.	Vārds, uzvārds	Pārstāvniecība	Kontaktinformācija	Paraksts
1.	Ilze Cīceris	SIA "Metrum"		
2.	Vita Jendrikimova	SIA "METRUM"		
3.	Ģimendeps Treinove	IA "Gulpe 93"		
4.	Asta Karkmane-Modma	IA "Gulpe 93"		
5.	Tegis Abolijs	SIA "KURSA MRU"		
6.	Jugma Pļaviņa	MA Ventspils RVP		
7.	Agnese Štāne	Ziemeļkuršiem RVP LAD		
8.	Edvīns Kalniņš	Ziemeļkuršiem RVP LAD		
9.	ASA ARGALE	AS LAPVĪSĀJ, VĀCĀJĀ MEDĪ		
10.	Dace Sāmite	Dabas aizsardzības pārvalde		
11.	Gatis Poluvijs	AS Latvijas oļšņ mēģi		
12.	Gabrieļa Jaunbīze	VVD Ventspils RVP		

13.	Tālis Suija	SIA „Reģionālie projekti”		
14.	Aija Mellone	metru		
15.	Smits Krievs	klentšpils novada pašvaldība		
16.	Ģveta Straume	čudskils novada pašvaldība		
17.	Māris Lavabūgs	Viespils novada pašvaldība Tārgales pag. pārvalde		
18.	Edvīns Lūgdiņš	Ķerā pagasta pārvalde		
19.	Luis Jūriņš	Aras iedzīvotājs		
20.	Kristīne Volcīga	Dabas arh. pārvalde		
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				